

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Smittskydd Värmland	Organisation Region Värmland	Version 10
Dokumentägare Monika Carlson Hygiensjuksköterska	Fastställare Anna Skogstam Smittskyddsläkare	Giltig fr.o.m. 2026-06-11	Giltig t.o.m. 2028-06-10

# Mässling, misstänkt/säkerställd - slutenvård

**Gäller för:** Hälso- och sjukvård



Tillämpa basala hygienrutiner

**Kontakta alltid Smittskydd Värmland för råd och stöd gällande smittspårning av mässling.**

## Sjukdom

Mässling orsakas av morbillivirus som är mycket smittsamt. Symtomen är torrhosta, snuva, ögonirritation, hög feber och storfläckigt rött hudutslag med debut i ansiktet som senare sprider sig till bål och extremiteter. Tidigt i förloppet förekommer också vitaktiga små fläckar i munslemhinnan, så kallade Kopliks fläckar.

## Smittvägar

Mässlingsvirus sprids som luftburen smitta och som dropp- och kontaktsmitta.

## Smittsamhet

Mässling är en mycket smittsam sjukdom. Inkubationstiden är 7–18 dygn (oftast 10–12 dygn). Smittsamhetsperioden är fyra dagar före till cirka fyra dagar efter debut av utslag men kan vara längre hos patient med nedsatt immunförsvar.

**Patient med misstänkt mässling ska handläggas omgående och får inte vänta i väntrum eller röra sig i andra allmänna utrymmen på vårdinrättningar.**

## Placering

- Patient med mässling ska vårdas på infektionskliniken på isoleringsrum med sluss och separat ventilation, egen toalett och stängd dörr.
- Märkning av vådrum enligt rutin: Gul skylt.
- Ska inte vårdas på Patienthotellet eller röra sig i sjukhusets lokaler.

## Patient som är på akutmottagningen

Patient tas omedelbart in på ett undersökningsrum, om möjligt direkt utifrån. Dörren ska vara stängd. Om misstanke kvarstår efter undersökning ska kontakt skyndsamt tas med infektionskliniken bakjour som i ett tidigt skede meddelar Smittskydd Värmland om misstanke om mässling.

## Smittspårning

Smittspårning ska initieras **omgående**, kontakta Smittskydd Värmland för instruktion av initiala åtgärder. Om patienten vistats i väntrum/korridor ska dokumentation upprättas (personnummer och tidpunkt) på patienter och personal som samtidigt vistats i dessa utrymmen samt två timmar efter att den smittsamma patienten lämnat platsen.

Se vidare i dokumentet: [Smittskyddsåtgärder vid mässling – handläggning och smittspårning \(slf.se – Smittskyddsläkarföreningen\)](#).

## Transport inom sjukhus

- Transport inom sjukhuset ska om möjligt undvikas.
- Undersökningar och behandling ska, om medicinskt möjligt, utföras i vådrummet. Om detta inte är möjligt, till exempel vid behov av akut operation, ska mottagande enhet informeras i god tid innan patient skickas.
- Om transport inom sjukhus måste ske, ska transportväg och tidpunkt planeras för att minska risken för kontakt med andra patienter, personal och besökare. Mottagande enhet kan behöva tid att evakuera patienter och personal som saknar säkerställd immunitet. Personal som inte är säkert immun ska inte befinna sig i samma lokal som smittsam patient.
- Transport ska ske i plan 1 enligt principen "kortast och snabbast" väg. Se till att så få personer som möjligt befinner sig längs transportvägen i samband med transporten.
- Transport av patienten ska ske av vårdpersonal, varav minst en sjuksköterska. Transporterande personal ska använda andningsskydd och ska vara immun mot mässling.
- Vid transport ska patient fördes med engångsnäsdukar och instrueras att hosta i näsduk, som sedan samlas i plastpåse.

## Transport mellan vårdinrättningar

- Vid transport mellan vårdinrättningar ska egen bil alternativt ambulans användas.
- Taxi eller allmänna transportmedel får inte användas.
- Meddela diagnos vid beställning av ambulans. Ambulanspersonal ska vara immun mot mässling.
- Vid ambulanstransport ska personal i vårdhytten använda andningsskydd och visir och luckan till förarhytten ska vara stängd.
- Patient ska fördes med engångsnäsdukar och instrueras att hosta i näsduk, som sedan samlas i plastpåse.

## Personal

- Vårdpersonal ska vara immun mot mässling (genomgången sjukdom eller fullgjord vaccination).
- Icke-immun personal ska inte vistas i vådrummet för att vårda patient eller delta i annan aktivitet i rummet, till exempel städning.
- Gravid vårdpersonal/städpersonal ska inte vistas i rummet.

## Utökade hygienrutiner

All personal ska använda andningsskydd FFP3. Vid risk för stänk mot ansiktet ska visir användas. Viktigt att informera extern personal, till exempel fysioterapeut, städpersonal och konsulter.

## Besökande till ineliggande patient

Restriktivitet med besökare. Närstående som är immuna mot mässling får besöka patienten, bör bära andningsskydd och, vid risk för stänk i ögon, även visir och ska informeras om risken för smitta.

## Disk

Hanteras som vanligt disk.

## Tvätt

Hanteras som vanlig tvätt. Tvättsäck på rummet.

## Avfall

Hanteras som vanligt avfall. Sopsäck på rummet.

## Daglig städning

- Kontaktytor – avtorkning med ytdesinfektionsmedel.
- Golv och toalett – förfuktade moppar alternativt rengöringsmedel och vatten.
- Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.

## Slutstädning vårdrum

- Säng, sängbord och övriga ytor – mikrofiberduk alternativt rengöringsmedel och vatten.
- Golv och toalett – föfuktade moppar alternativt rengöringsmedel och vatten.
- Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.

## Tomt rum

Rummet ska stå tomt med stängd dörr i minst två timmar efter att patient lämnat rummet, innan nästa patient tas in. Vädra om möjligt via öppet fönster. Städning kan ske under dessa timmar om andningsskydd används och att städpersonal är immun.

[Mer information om mässling på Smittskydd Värmlands webbplats.](#)

**Utarbetad av:** Smittskydd Värmland